

БЕЗПЕЧНИЙ Іван Прокопович (крипт.; І., І. Б.; 11. 11. 1909, с. Піщаний Брід, нині Добровеличків. р-ну Кіровоград. обл. — 18. 06. 1994, м. Ніагара-он-де-Лейк, провінція Онтаріо, Канада) — літературознавець, критик, публіцист. Закін. Кременчуц. пед. технікум (1929), навч. у Кам'янець. пед. інституті (1935–37). Працював учителем, викл., зав. навч. частини фабрично-завод. тех. курсів, дир. навч.-курсового комбінату, від 1940 — старший викладач української мови та вченням секр. Львів, інституту рад. торгівлі. Підчас 2-ї світової війни — літ. ред. у Львів. Укр. видавництві, де друкувалися часописи «Вечірня година», «Наші дні», «Дорога», «Малі друзі». Працював робітником на аеродромі Зайрінг (побл. Відня), викл. української мови та

літ-ри в укр. гімназії (Зх. Німеччина), референтом з питань культури в Регенсбург. таборі для переміщ. осіб. Від 1950 — з родиною у Канаді (м. Ніагара-он-де-Лейк). 1950–76 — робітник автомоб. компанії «General Motors» (м. Сант-Кетеринс, провінція Онтаріо). Читав лекції на різних курсах, у клубах, на зібраннях. Співпрацював із часописами «Вільне слово», «Український голос», «Канадійський фермер», «Нові дні», «Молода Україна». У своїх працях викривав комуніст. колонізац. політику в Україні, тотальне зросійщення освіти, культури, побуту, дбав про підтримку громадами діаспори руху опору в Україні. У статтях, нарисах, рец., нотатках писав про культурне життя українців Канади, США, колонізатор. руїну в Україні. З активізацією руху опору в 1960-х рр. в Україні у статтях Б. посилюється аналіз складових нац. геноциду й способів протистояння йому. Викриваючи таємну політику більшовиків в Україні, Б. як очевидець і аналітик стверджує, що процес «українізації» у 1920-х рр. було спрямовано на утвердження їхньої ідеології. Автор передмов до збірок, рец. на праці та твори П. Одарченка, Я. Славутича, О. Гай-Головка, Д. Козія та ін. Видав підручник «Теорія літератури» (Торонто, 1984).

Основні праці

Прицакова історія України з вибитим оком та правописи // Укр. голос. 1979. № 25-29; Олекса Гай-Головка і його «Смертельною дорогою» // Канадій. фермер. 1981, 26 черв.; «Живі смолоскипи» Яра Славутича // Молода Україна. 1984. № 11; Дзвін на сполох // Нові дні. 1987. № 4.

М. П. Корпанюк

Бібліографічний опис:

Безпечний Іван Прокопович / М. П. Корпанюк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-41562>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).